

Vlaanderen
is omgeving

MINARAAD
milieu & natuur

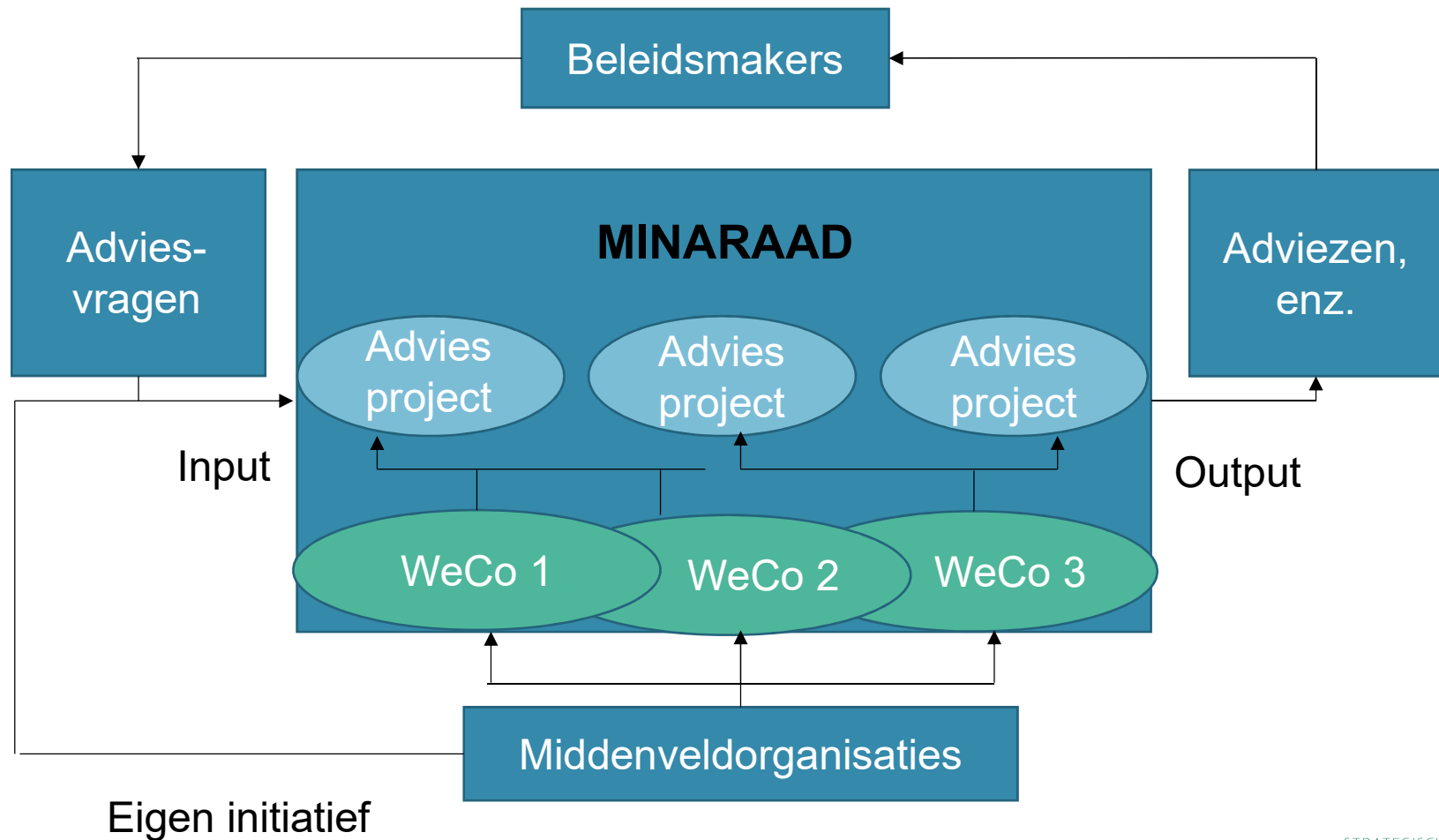
Het Vlaams klimaat- en energiebeleid binnen een federale, Europese & multilaterale context

Stefanie Corens

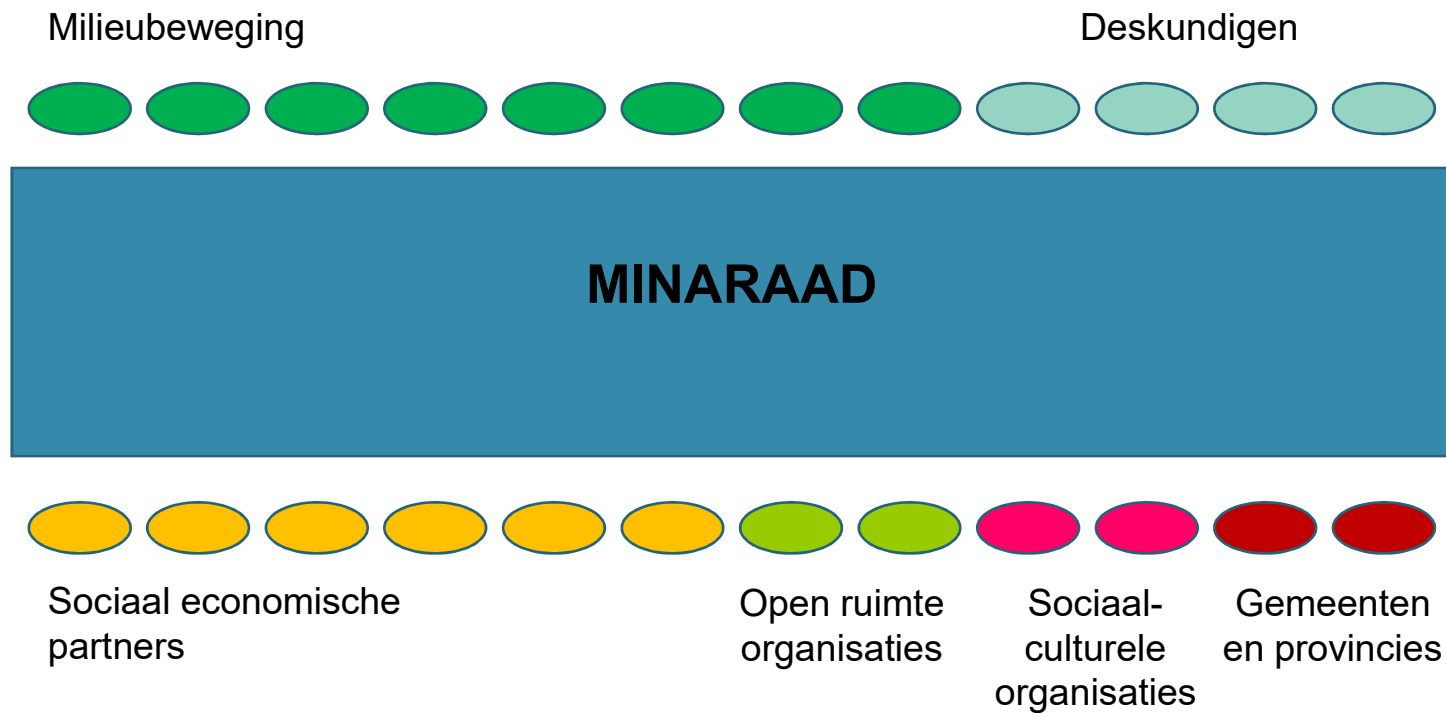
18/01/18

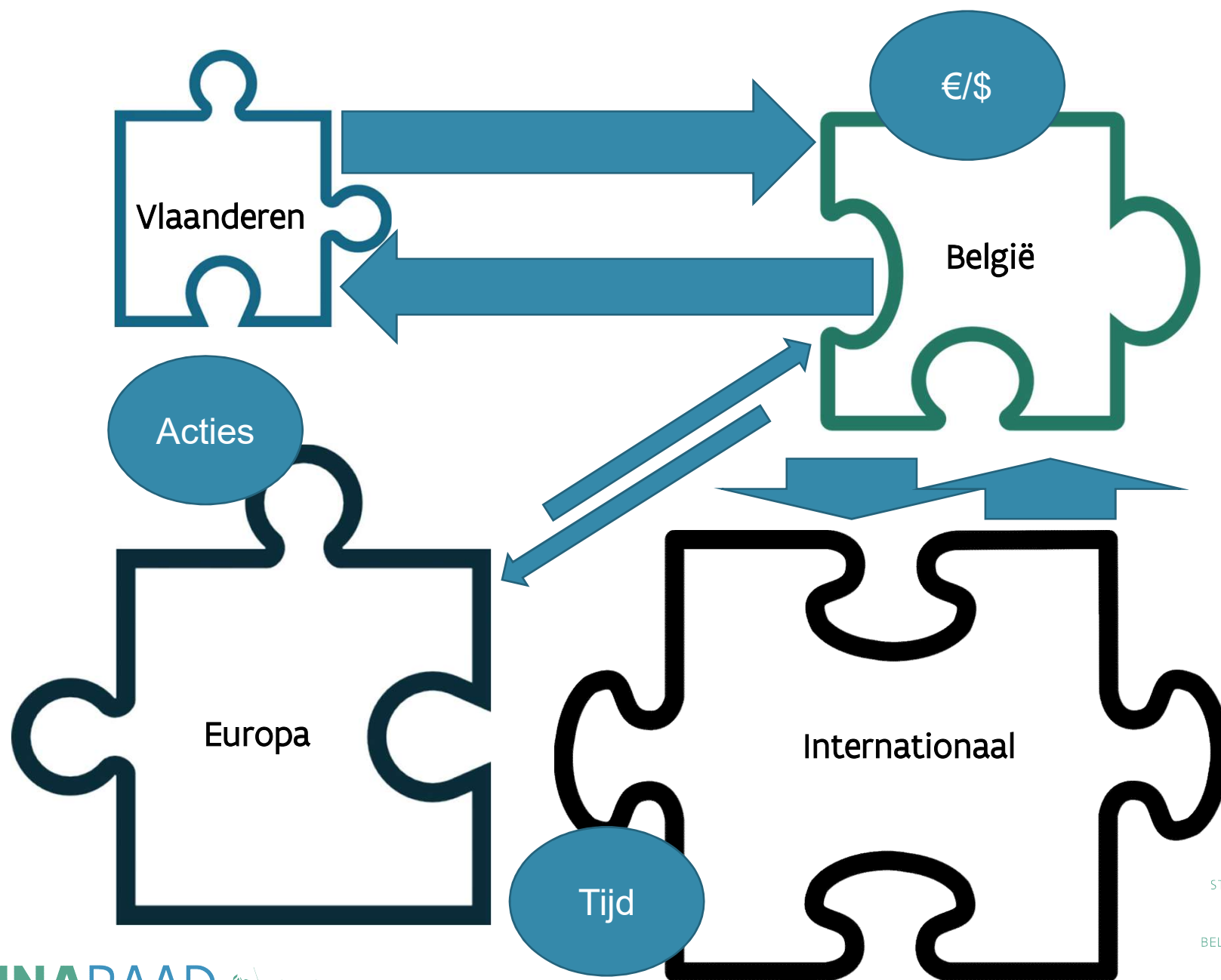
STRATEGISCHE
ADVIESRAAD
VOOR HET
BELEIDSDOMEIN
LEEFMILIEU
NATUUR
EN ENERGIE

Context Stefanie Corens & Minaraad

Context Stefanie Corens & Minaraad

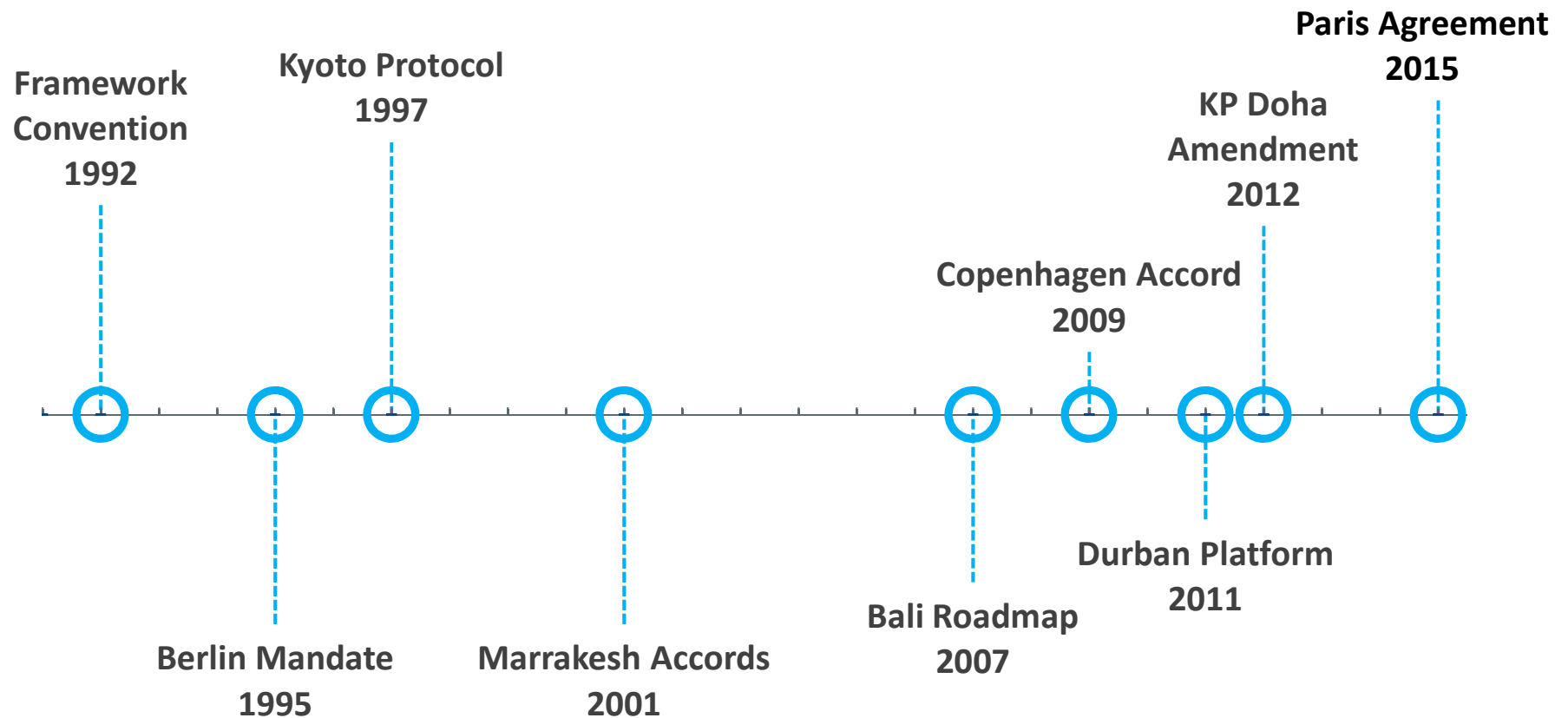

A. Internationaal

- UNFCC (*UN Framework Convention on Climate Change*)
 - = internationaal klimaatakkoord/verdrag
 - Onder verantwoordelijkheid VN
 - Bijna alle LS goedgekeurd en geratificeerd → 197
 - Doel: emissies van broeikasgassen ↓ om de ongewenste gevolgen van klimaatsverandering te voorkomen
 - Proces:
 - Afgesl + ondertek: “Earth Summit” (Rio) 1992
 - Inwerkingtreding: 21 maart 1994
 - Binnen dit kader:
 - Kyoto-protocol (1997)
 - Parijs Akkoord (2015)

A. Internationaal

A. Internationaal

- Parijs Akkoord (1)

- Doelstelling = wereldwijde opwarming $> 2^{\circ}\text{C}$ + inspanningen richting $1,5^{\circ}\text{C}$ (t.o.v. pre-industrieel niveau)
- Basis = *(Intended) Nationally Determined Contributions*
 - (I)NDC's 169 → 189 partijen
 - Voorstellen; uitvoeren; rapporteren
 - Analyse impact: onvoldoende voor doelstelling PA

! Verschil met KP → binaire opdeling Annex1 (IL met bindende doelstellingen EN Non-Annex1 (OL vrijblijvende doelstelling)

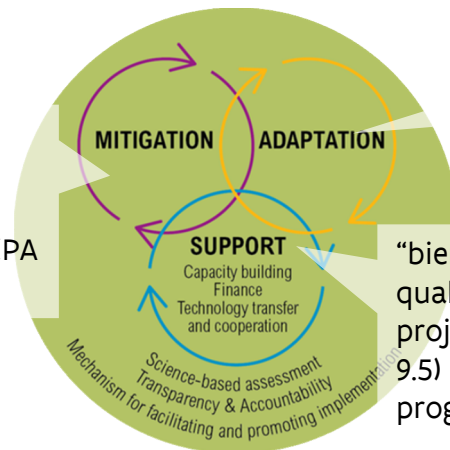
- = vervaagd → doelstelling
- Maar BLIJFT bestaan → klimaatfinanciering

A. Internationaal

- Parijs Akkoord (2)

- LT – strategie met 5-jarige ambitiecyclus → stelselmatig ambitieniveau opschalen
 - Temperatuur doelstelling (mitigatie)
 - Doelstelling adaptatie
 - Consistent maken klimaatfinanciering

“... communicate a nationally determined contribution every five years ...” (PA art. 4.9)
“... successive nationally determined contribution will represent a progression...” (PA art. 4.3)

“...submit and update periodically an adaptation communication...” (PA art. 7.10)

“biennially communicate indicative quantitative and qualitative information, ... including, as available, projected levels of public financial resources...” (PA art. 9.5) “mobilization of climate finance should represent a progression beyond previous efforts” (PA art. 9.3)

A. Internationaal

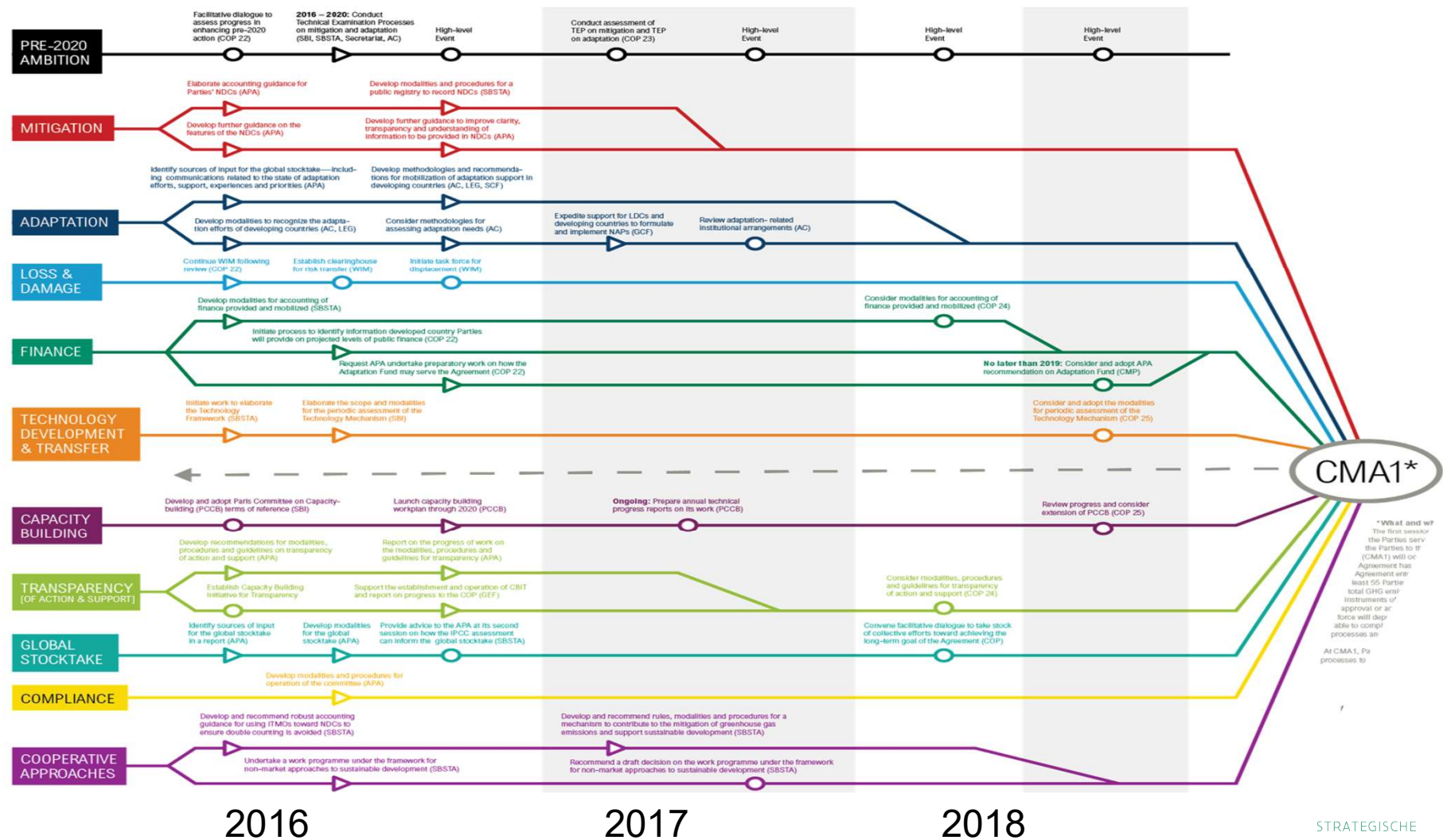
- Parijs akkoord (3)
 - *Facilitative Dialogue* (2018)
 - Start ambitiecyclus
 - *Stocktake* en vergelijking doelstelling + voorbereiding volgende ronde NDC's (2020)
 - Ontwikkelen *Rulebook* (2018)
 - = regels en procedures i.f.v. halen doelstelling(en) PA
 - Hoe LS dienen te communiceren over inspanningen
 - Hoe LS verantwoordelijk gesteld zullen worden
 - Hoe LS vergelijken i.f.v. het collectieve doel
 - Hoe proces creëren ↑ implementatie + toepassing
 - Maw: opvolgen en bijsturen (i.h.k.v. T, A & F)

A. Internationaal

Source: WRI

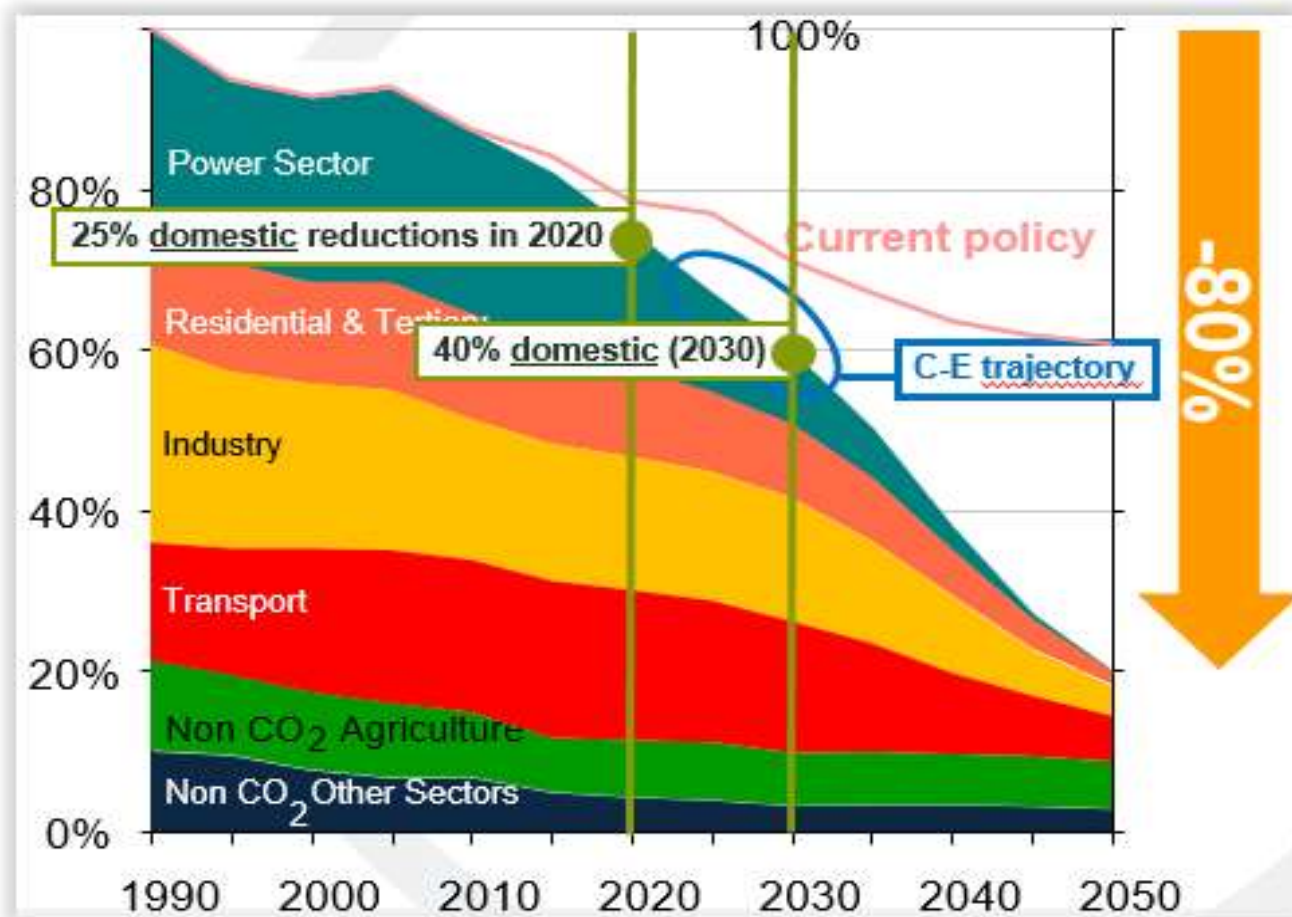
A. Internationaal → Rulebook

A. Internationaal

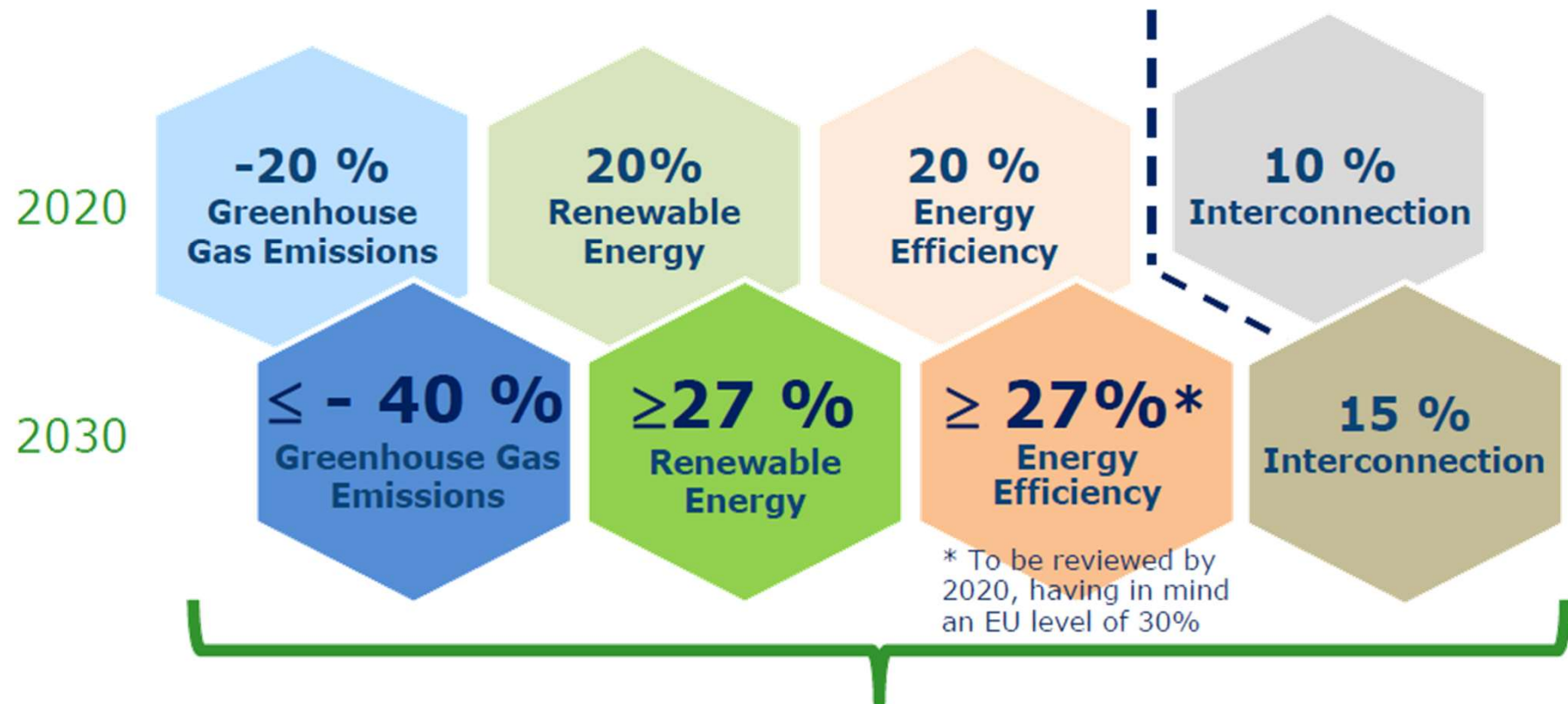
- Nieuwe machtsverhoudingen (?)
 - Terugtrekking VS?
 - Stopzetting implementatie PA (NDC en GCF)
 - VS nog steeds lid – 04/11/2019 en 04/11/2020
 - ↓ aanwezig → bepleiten steenkool + nieuwe techn
 - Nieuw leiderschap
 - China (aarzelt) + EU (verdeeld) + Canada (nieuw)
 - Overheden maar ook niet traditionele/statelijke actoren (allianties bedrijven, middenveld, steden, ...)
 - De andere LS blijven achter het PA staan

B. EU-kader: Low Carbon Roadmap 2011

Bron: EC

B. EU-kader: 2020 (2009) en 2030 (2014)

New governance system + indicators

Bron: EC

B. EU-kader: Energie Unie 2015

“... the **crucial importance** of a reliable and transparent governance system of the Energy Union with a clearly defined, **long-term policy planning and monitoring** process for the implementation of the **Energy Union** strategy”

(Council of the EU, 26/11/2015)

B. EU-kader: hervormingen 2014-2019 (1)

- 3 klimaatpijlers:
 - Emissiehandel (ETS)
 - Voornaamste element: MSR (OP in 2019) om P CO₂ ↑
 - Non-ETS
 - Aanscherpen emissiereducties
 - Rekening met KE; BNP/Cap; flex tss pijlers, LS & id tijd
 - LULUCF
 - Land- en bosgebruik
 - Doel = ook hier verrekenen broeikasgassen
 - ✓ Concreet: geen bomen (meer) omhakken zonder broeikasgassenreductie in eigen land / ander land

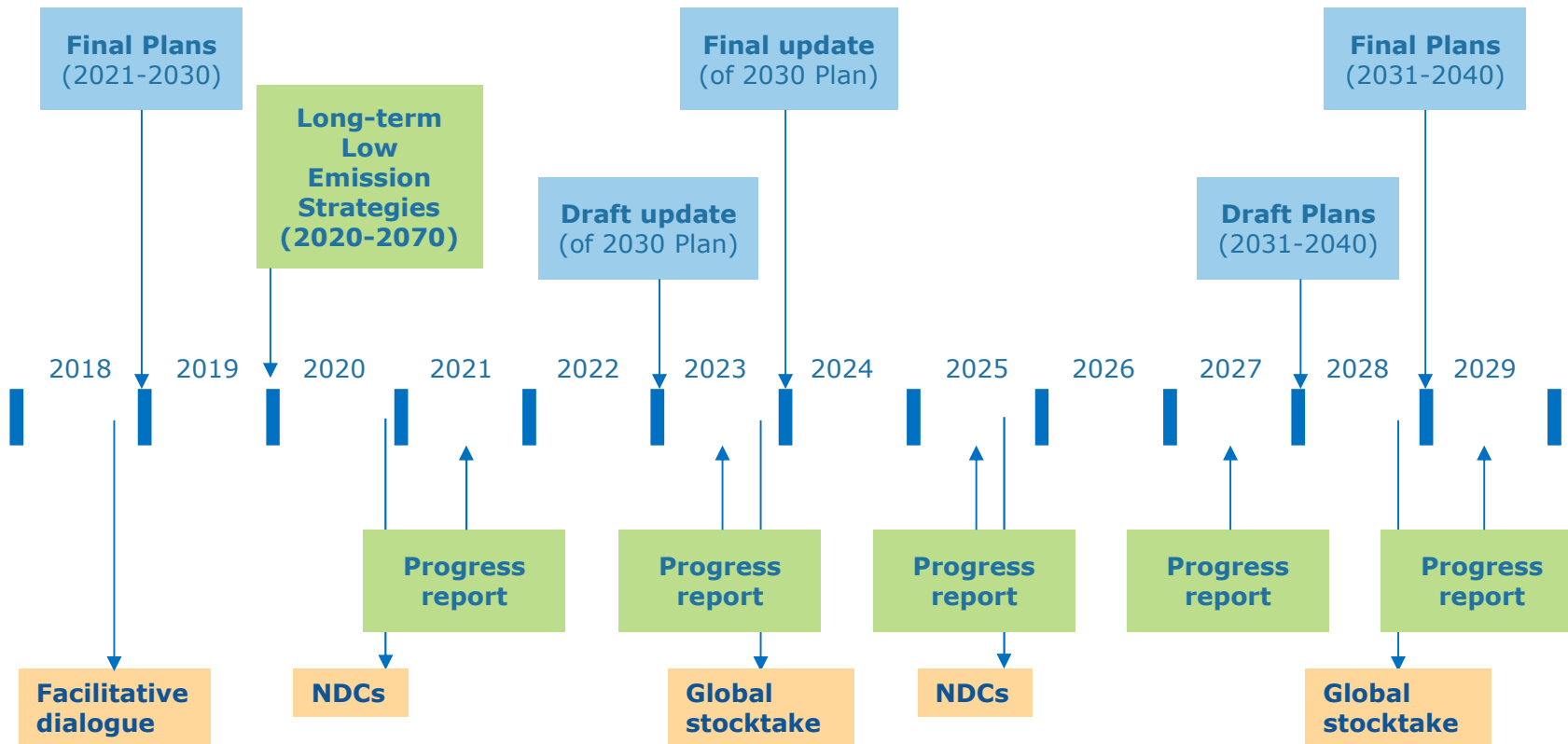
B. EU-kader: hervormingen 2014-2019 (2)

- Winterpakket (E + belendende beleidsdomeinen)
 - Hervorming RL EE
 - Hervorming RL EPB
 - Hervorming RL HEB
 - Hervorming RL Elektriciteitsmarkt
 - Herziening RL ACER (*The Agency for the Cooperation of Energy Regulators*)
 - Voorstel RL over de Weerbaarheid ten aanzien van Risico's in de Energiesector en met betrekking tot de Continuïteit van de Energiebevoorradingsekerheid
 - ...
 - GOVERNANCE-structuur

B. EU-kader: focus op *governance*

- Regelen *governance* E+K
 - Bestaande + nieuwe cijfers bundelen en aanvullen
 - 2 pijlers:
 - *State of the Energy Union Report* (jaarlijks)
 - ✓ Politiek instrument: prioriteiten aangeven
 - ✓ Landenfiches in bijlage (dim Energie Unie)
 - Nationaal geïntegreerd K+Eplan (cycli van 10 jaar)
 - ✓ Energiemix; fiscale maatr; subsidie- + andere regels; doelstellingen dim Energie Unie; beleidsmaatregelen om de doelen te halen; projectie ref-scenario + beleidsscenario(s)
 - ✓ Alle betrokken domeinen en actoren
 - ✓ LT strategie: opvolgen, sturen + afstemm

B. EU-kader: focus op *governance*

B. EU-kader: focus op *governance*

- Nationaal geïntegreerd K+Eplan
 - Wat als verwezenlijkingen onvoldoende?
 - *Ambition-gap*: corrigerende maatregelen EC
 - *Delivery-gap*:
 - ✓ LS-specifiek maatregel (opdrogen EU fin)
 - ✓ Corrigerende maatregel op EU-niveau
 - Hernieuwbare energie
 - ✓ Fin instrument (fonds) : K-E HEB EU
 - ✓ Altern maatregelen aandeel HEB in transport- of verwarmingssector doen ↑
 - Energie-Efficiëntie
 - ✓ Maatregelen EE geb, prod en trans ↑

C. België met al zijn entiteiten

BELGIË
=
FEDERALE STAAT
met
3 GEWESTEN
3 GEMEENSCHAPPEN

Elke entiteit heeft zijn eigen:

- Regering
- Parlement
- Administratie
- Beleid en strategie
- Wetgeving

→ Gedeelde bevoegdheden inzake
klimaatsverandering
→ Geen hiërarchie in de normen!

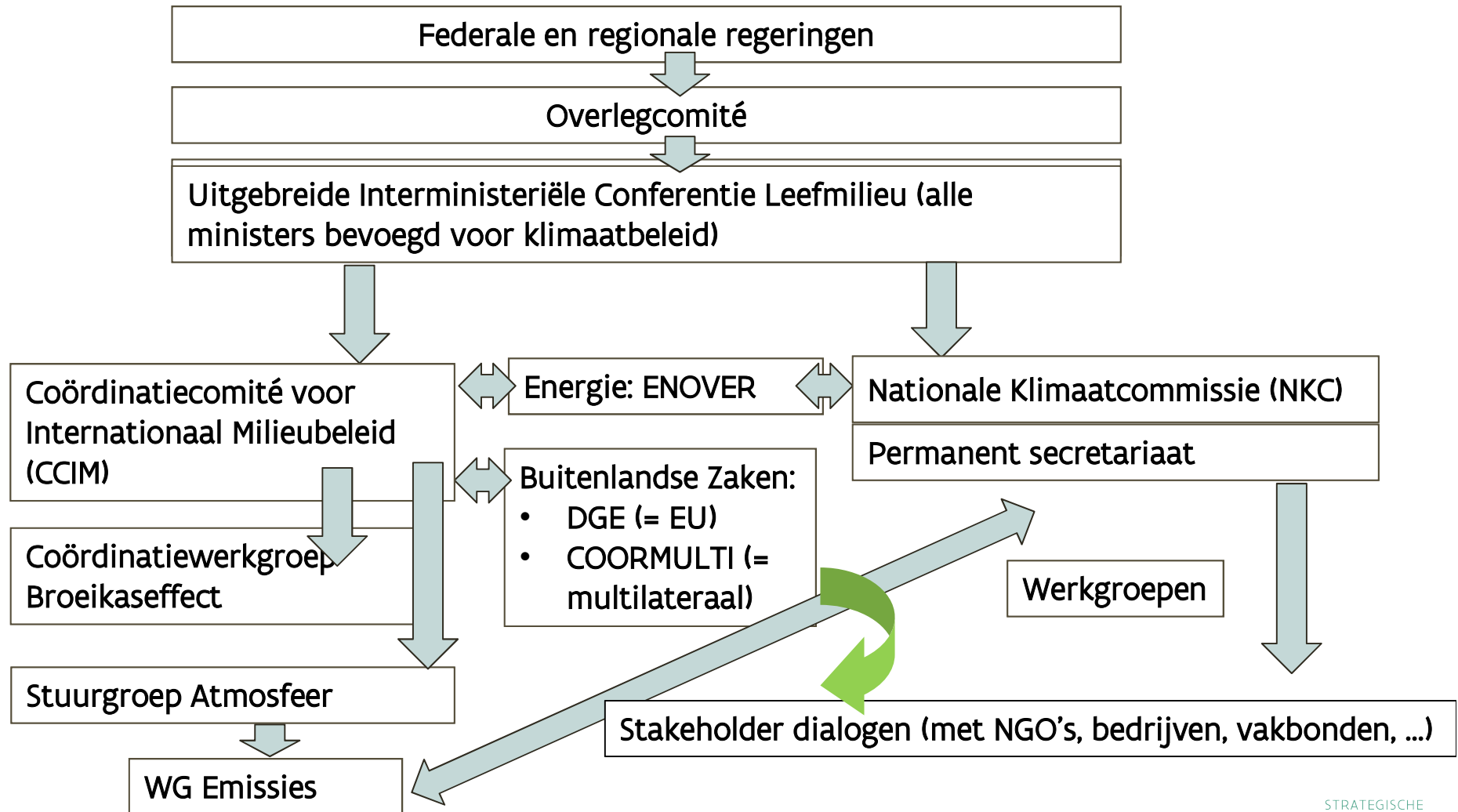
C. België met al zijn entiteiten

	Federaal	Gewest	Gemeenschap
Milieu/omgeving	+	++	-
Energie	++	++	-
Transport	+	++	-
Ruimtel. ordening	-	++	-
Landbouw	-	++	-
Onderwijs	-	-	++
Belastingen	++	+	-
Onderzoek	++	++	++
Buitenlandse Zaken	++	+	+
...			

D. Be/Vl in een internationaal kader

- **Verplichtingen/engagements t.a.v. internationale kader**
 - NDC 2020
 - ETS en non-ETS met lastenverdeling: 2020; 2030 -2050
 - Implementatie EU RL (EE, EPB, HEB, DO-criteria BM, ...)
 - Nationaal geïntegreerd K+Eplan
 - Bilaterale/multilaterale samenwerking i.h.k.v. K/E
- **Eigen visie en uitvoering binnen België**
 - Vlaams Klimaatbeleidsplan met A & M (2013; 2019?)
 - Vlaams K- en Epact (2016)
 - Energieplannen (zon, wind, warmte, ...) (2016-2017-?A)
 - Vlaamse energievisie (2017) – uitwerking komende jaren
 - Vlaamse Klimaatvisie 2050 (2018)
 - Intra-Belgisch energiepact (2018?)

D. Be/Vl in een internationaal kader

F. Stof tot nadenken in Vlaanderen (1)

- Interactie beslissingen op verschillende beleidsniveaus
 - PA → huidige intenties niet halen doelstellingen
 - IPCC: becijfering trajecten 2° en 1,5°
 - Ambitieuze doelstellingen + klimaatfinanciering
 - ✓ Impact op ambities EU (*governance*) → VI
 - ✓ Impact op ambities Partijen: NDC Be → VI
 - Concretere plannen op I en EU niveau
 - Doelen – intenties – maatregelen – bijsturen
 - Doorrekenen op Be/VI niveau (voldoende?)
 - Impact internationale engagementen
 - ✓ Lusten
 - ✓ Lasten

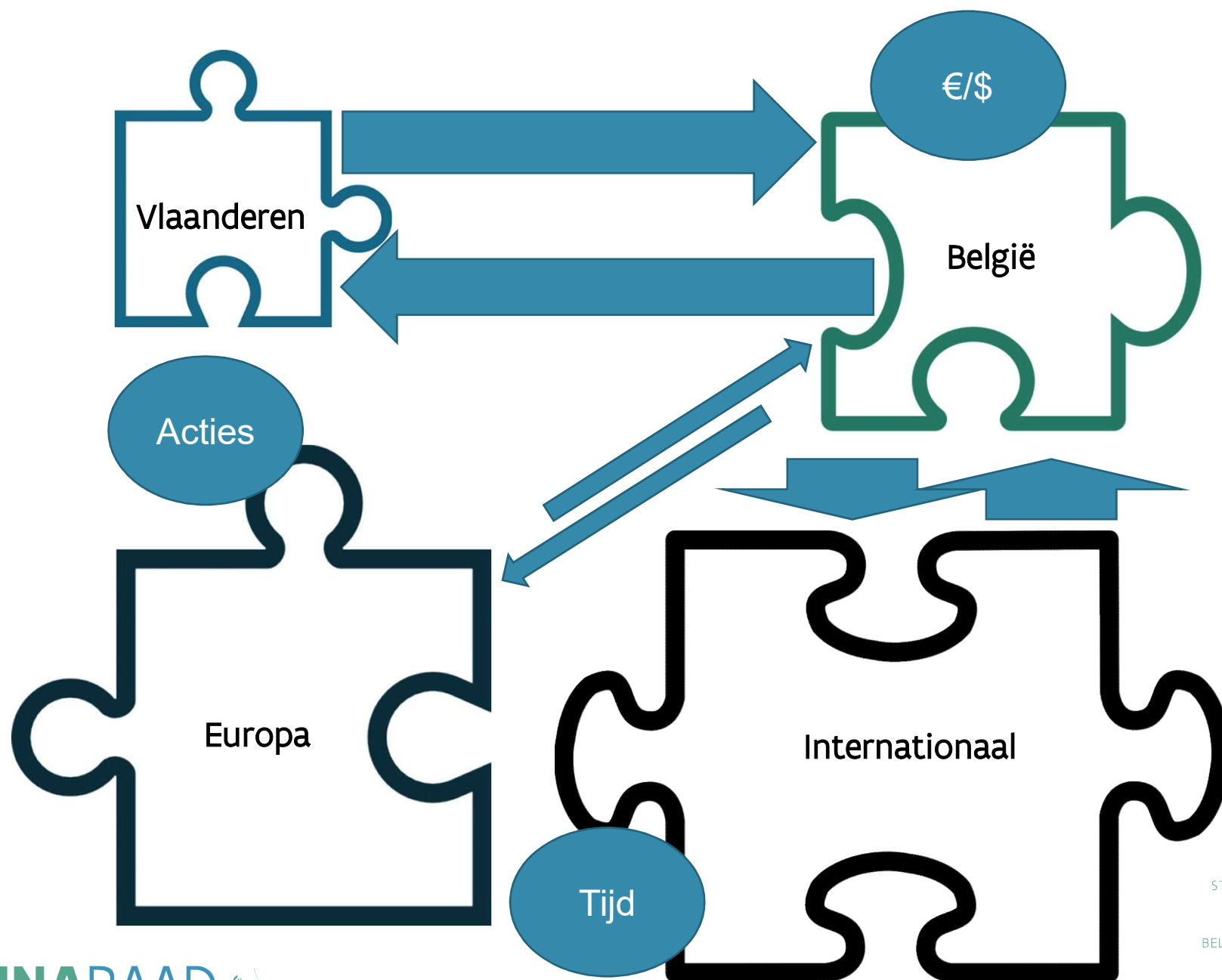
F. Stof tot nadenken in Vlaanderen (2)

VB: ETS en Non-ETS:

- ETS: Verwachting toename koolstofprijs (20€/ton CO₂ 2020 en 30€/ton CO₂ 2030) → Extra geld klimaatfonds (nog te verdelen via Enover-verdeelsleutel)
 - 6,22€/ton CO₂ → 162M€/jaar Be
 - 20€/ton CO₂ → 521M€/jaar Be
 - 30€/ton CO₂ → 781M€/jaar Be
 - ✓ Enover verdeelsleutel (Vl: 63%)???
- Non ETS: Jaarlijkse opvolging – zeer moeilijk om doelstellingen te halen
 - Oplossing = compensatie ETS (?)

F. Stof tot nadenken in Vlaanderen (3)

- Nood aan efficiëntere werking /governance op Be/VI niveau
 - Opdoeken klimaatadministratie (?)
 - ✓ RA: schrappen Kyoto Fonds
 - ✓ = enige finbron fed klimaatbeleid + kosten personeel en werking dienst Klimaatverandering (FOD Leefmilieu)
 - Complexe governance structuren
 - Kritische stemmen: herfederaliseren (?)
 - Link met verkiezingen 2019 (Fed, VI, EU)

Vlaanderen
is omgevingsbewust

MINARAAD
milieu & natuur

Bedankt voor uw aandacht!

STRATEGISCHE
ADVIESRAAD
VOOR HET
BELEIDSDOMEIN
LEEFMILIEU
NATUUR
EN ENERGIE